

ПЛАН ЗА РАБОТА НА ОДДЕЛОТ СОЦИЈАЛНА МЕДИЦИНА ПРИ ЦЈЗ КУМАНОВО, ВО 2021 ГОДИНА

I. НАЦИОНАЛНА ГОДИШНА ПРОГРАМА ЗА ЈАВНО ЗДРАВЈЕ ВО РСМ ВО 2021 ГОДИНА

A. СОЦИЈАЛНО-МЕДИЦИНСКА ДЕЈНОСТ

– ИЗВЕШТАЈ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ГОДИШНАТА НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА ЗА ЈАВНО ЗДРАВЈЕ ВО Р. С. МАКЕДОНИЈА ВО 2020 ГОДИНА

Овој Извештај има за цел да го прикаже обемот и видот на реализираните задачи и активности предвидени со Националната годишна програма за јавно здравје во РСМ во 2020 година.

Индикатор:

Изготвен извештај

Рок на изработка:

прв квартал 2021 година

- ИНФОРМАЦИЈА ЗА ИСКОРИСТЕНОСТА НА БОЛНИЧКИТЕ КАПАЦИТЕТИ ВО ЗДРАВСТВЕНИТЕ УСТАНОВИ НА ПОДРАЧЈЕТО НА ЦЈЗ КУМАНОВО, ВО 2020 ГОДИНА

Анализата на искористеноста на болничките капацитети во здравствените установи на подрачјето на ЦЈЗ Куманово има за цел да ја прикаже организационата поставеност, територијалната дистрибуција, кадровската обезбеденост, функционалната активност и искористеноста на болничките капацитети преку анализа на основните показатели за болничката дејност за 2020 година.

Болничката дејност е важен составен сегмент на севкупниот здравствен систем, преку која се обезбедува краткотрајна и долготрајна болничка здравствена заштита на населението, вклучувајќи дијагностика, лекување и рехабилитација, со болничка нега и третман на најтешките болни кои воопшто не можат да се згрижуваат или се лекуваат неефективно и некавалитетно во амбулантно-поликлинички услови и преку домашно лекување. Во оваа дејност исто така, се обезбедува медицинско згрижување и нега на родилки и новороденчиња во стационарни услови. Од ваквата основна функција произлегува потребата во болничко-стационарната дејност да се концентрира голем број на високо-стручен специјалистички и субспецијалистички лекарски кадар, а исто така и друг квалификуван кадар и најсовремена медицинска опрема со висока технолошка вредност.

Болницата покрај куративна обезбедува и превентивна здравствена заштита, посебно здравствено-воспитна работа и едукација.

Од друга страна, стационарните институции се и едукативна база за практично оспособување и стручно усовршување на здравствените работници од различни профили, како и значајни носители на научно-истражувачката дејност во областа на медицината.

Анализата ќе претставува ретроспективно истражување на организацијата, обезбеденоста, работата и искористеноста на болничко-стационарните установи во целина и по општини, со детален приказ на работата и искористеноста на болничките капацитети во 2020 година.

Ќе се користи дескриптивен, епидемиолошки и статистички метод на истражување. Ќе се извршат статистички пресметувања карактеристични за болничката дејност: број на постели на 1 000 жители, број на постели на 1 лекар, стапка на хоспитализација на 1 000 жители, просечно траење на лекување, зафатеност на болничката постела, искористеност на болничката постела, функција на болничката постела.

Индикатор:
Рок на изработка:

Изготвена информација
прв квартал 2021 година

– АНАЛИЗА НА БОЛНИЧКИОТ МОРБИДИТЕТ И МОРТАЛИТЕТ ВО РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

Изготвувањето на Анализата на болничкиот морбидитет и морталитет се остварува заради потребата од континуирано следење и анализа на болничкиот морбидитет како значаен показател на здравствената состојба на населението, што истовремено овозможува пореално планирање и прилагодување на стационарните капацитети и структурата на постелниот фонд во согласност со постојната и очекувана патологија што бара болничка здравствена заштита.

Се додека не се изготви софтвер за компјутерска обработка на индивидуалниот извештај за стационарно лекувано лице од болничко-статистичкиот материјал, податоците ќе се прибираат од сите болнички установи, ќе се обработуваат во центрите за јавно здравје и ќе се доставуваат во Институтот за јавно здравје на РСМ - Скопје.

Болничката дејност претставува важен дел на целокупниот здравствен систем преку кој се обезбедува стационарна здравствена заштита на населението. Со овој вид на здравствена заштита се опфаќаат болните кои не можат да се згрижат преку пружање на амбулантно-поликлиничка здравствена заштита. Основната функција на болничко-стационарната дејност е да обезбедува дијагностицирање, лекување, рехабилитација, болничка нега и третман на болните, но и да обезбедува медицинско згрижување и нега на родилки и новороденчиња во стационарни услови.

Прикажани се показатели за развиеноста и функционалната активност на болничко-стационарната дејност, како посебно ниво на здравствена заштита. Морбидитетот е индикатор кој ги прикажува интензитетот, оптовареноста и честотата на појавата на болестите, односно хоспитално лекуваните на одредено подрачје. Болничкиот морбидитет учествува во отсликувањето на патологијата на населението, овозможувајќи меѓудругото и предвидување на трендовите во наредниот период.

При изготвувањето на задачата, преку примена на дескриптивен, епидемиолошки и статистички метод на работа, ќе се претстават следните состојби и параметри:

- лекувани болни и остварени болнички денови со просечно траење на лекување и стапки на морбидитет на 10000 жители, по групи на болести, вкупно за Републиката;
- лекувани болни и остварени болнички денови со просечно траење на лекување по здравствени организации, вкупно за Републиката;
- лекувани болни и остварени болнички денови со просечно траење на лекување според центрите за јавно здравје и подрачјата кои ги покриваат
- број на умрени лица во болничките установи.

При изготвувањето на Анализата покрај анализите за болничкиот морбидитет доставени од сите центри за јавно здравје и извештајот на службата за болничко-стационарно лекување обр. бр. 3-21-60, ќе се користат и стручни материјали и публикации од областа на болничката здравствена заштита, публикации издадени од други институции во Републиката (Министерство за здравство, Државен завод за статистика, и.т.н.) и публикации од Светската здравствена организација.

Анализата ќе содржи аналитички, табеларен и графички приказ на состојбите.

Индикатор:

Рок на изработка:

Изготвена анализа

трет квартал 2021

– ИЗВЕШТАЈ ЗА ЗДРАВЈЕТО И ЗДРАВСТВЕНАТА ЗАШТИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ВО 2020 ГОДИНА

Извештајот се изготвува согласно принципите за изработка на извештај за здравјето во земјите членки на ЕУ објавен на веб страната Health and Consumer Protection Directorate General (Health Status Report with regard to the Member States of the EU). Материјалот ќе содржи:

- Демографски карактеристики на населението;
- Индикатори за животен стил;
- Здравствен систем со мрежа на здравствени установи и финансирање на здравствена заштита во РСМ;
- Животна средина и здравје;
- Здравствена состојба и здравствена заштита на жените, децата и на училишните деца и младина, старите лица и Ромите;
- Контрола на незаразни болести;
- Контрола на заразни болести и
- Информатички систем како поддршка на политиките за успешно спроведување на реформите за јавно здравје
- материјално-финансиската состојба на јавните здравствени установи.

Согледувањето на состојбите, приоритетните здравствени проблеми и потребите за здравствена заштита на населението во Републиката, е во функција на систематско и планско преземање на мерки за подобрување на здравствената состојба на населението.

Индикатор:

Рок на изготвување:

Изготвен извештај

четврт квартал 2021

- ИЗГОТВУВАЊЕ ИЗВЕШТАЈ ЗА РАБОТАТА НА СОВЕТУВАЛИШТАТА ЗА СЕКСУАЛНО И РЕПРОДУКТИВНО ЗДРАВЈЕ ВО 10-ТЕ ЦЕНТРИ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЈЕ

Цел: Да се унапреди пристапот до информации за заштита на сексуалното и репродуктивното здравје и да се зголеми бројот на посетите на младите лица во младинските советувајшта при Центрите за јавно здравје во Република Македонија. Министерството за здравство на РСМ, работата на советувајштата за сексуално и репродуктивно здравје, ја внесе како редовна програмска задача во „Националната годишна програма за јавно здравје во 2012 година“; Идејата е да се следи работата и одржливоста на советувајштата во континуитет. Заради согледување на работата на советувајштата и нивната

корисна улога со која во голема мера придонесуваат кон подобрување на здравјето на младите, во 2021 година ќе се обнови дата базата, ќе се изврши внес на податоци од документацијата за работата, искористеноста, квалитетот на здравствените услуги, бројот на вкупните посети според одделните пунктови, видот на бараните услуги, бројот на издадени контрацептивни средства, дадените совети и промотивни материјали. Овие податоци ќе се добиваат од 10-те, советувајќишта при ЦЈЗ и потоа ќе следи обработка, анализа и презентација на податоците во Извештај за работата на советувајќиштата за сексуално и репродуктивно здравје.

Индикатор:
Рок на изготвување:

Изготвен извештај
квартално

**- ИНФОРМАЦИЈА ЗА СЛЕДЕЊЕ НА КАРИЕРЕН РАЗВОЈ ВО
СПЕЦИФИЧНАТА ПРЕВЕНТИВНА ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА ВО
РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА**

Кариерата може да се дефинира како насока на индивидуалниот професионален развој, делејќи ги професионалните подеми и падови во текот на работниот век на поединецот. Објективниот аспект на следење на кариерата традиционално се поврзува со системот за професионален развој и напредување. Кариерата, набљудувана и од субјективна и од објективна гледна точка, претставува меѓусебно поврзано последователно следење на работењето, позициите и работното искуство на работникот, во текот на работниот век. Следење на кариерен развој во специфична превентивна здравствена заштита во Република Северна Македонија, се однесува на Институт за јавно здравје и 10-те Центри за јавно здравје. Идејата за следење на кариерниот развој доаѓа од потребата да се надгради и подобри системот за професионален и кариерен развој на здравствените работници и соработници и на тој начин да придонесе за подигање на квалитетот на здравствени услуги, кои ќе доведат до подобрување и унапредување на здравјето на населението. Оваа информација ќе содржи општи податоци за вработените во ИЈЗ и 10-те ЦЈЗ, од кои: пол, возраст над 50 години и профил на вработените. Идејата за анализа на овие податоци е со цел да се обезбеди и оддржи соодветен и квалитетен кадар кој ќе овозможи и институционален и индивидуален напредок на задоволство на двете страни и ќе претставува добра основа за подобрување и унапредување на здравствениот систем во рамките на превентивната здравствена заштита, во Република Македонија. Една од активностите за следење на професионален и кариерен развој на вработените во ИЈЗ и 10-те ЦЈЗ, е обезбедување меѓународна експертиза од земјите кои

имаат успешни здравствени системи. Овој пристап овозможува добрата практика што постои во овие земји да биде земена предвид во процес на надградување на постојниот систем за кариерен развој на здравствените работници во државата.

Индикатор:
Рок на изготвување:

Изготвен извештај
прв квартал 2021

II. РЕАЛИЗАЦИЈА НА ПРОГРАМА ЗА РАНА ДЕТЕКЦИЈА НА МАЛИГНИ ЗАБОЛУВАЊА ВО РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА ЗА 2021 ГОДИНА

1. ОПОРТУНИСТИЧКИ СКРИНИНГ НА КОЛОРЕКТАЛЕН КАРЦИНОМ

Целта на програмата е намалување на морбидитетот и mortalитетот на населението во РСМ од рак на дебелото црево. Стратегија за подобрување на раното откривање на ракот на дебело црево подразбира и подобра информираност на населението за значењето на раното откривање на ракот на дебелото црево и едукација на здравствениот кадар за самата програма.

Малигните неоплазми како втора причина за смрт кај населението во Република Северна Македонија веднаш после болестите на циркулаторниот систем, претставуваат голем социјално-медицински и економски проблем на општеството. Поради тоа е неопходно преземање на систематски активности, насочени кон намалување на морбидитетот и mortalитетот од овие заболувања. Во 2021 година, се планира спроведување едукативна кампања за превенција на малигни заболувања на дебело црево. Едукативната кампања опфаќа отварање посебни Facebook страници наменети за превенција на разни видови на рак на дебело црево со информации за намалување на ризик ф-те и раното откривање, со информации за здрав стил на живот и контрола на здравјето, курсеви за едукација на волонтери во превенција на канцер, PR активности за комуникација со медиуми, упатство наменето за матичните лекари за примарна превенција на малигните неоплазми со совети за превенција на ризично однесување. Одбележување на светскиот ден за борба против ракот. Согласно програмските активности предвидени во Програмата за рана детекција на малигните заболувања, Одделот за здравствена промоција и следење на болести ќе подготвува квартални извештаи со прибрани и обработени податоци за направените ФОБ тестирања, како и рано откриените случаи на преканцерозни или канцерозни болести. Извештаите ќе се доставуваат до МЗ, а на крајот на годината ќе се изготви годишен извештај за вкупниот број на направени превентивни тестирања, опфатот на граѓаните, најдените патолошки состојби и исплатливоста на скринингот.

Индикатор:
Рок на изготвување:

Изготвени квартални и годишен извештај
квартално

2. ОРГАНИЗИРАН СКРИНИНГ НА КАРЦИНОМ НА ГРЛО НА МАТКА КАЈ ЖЕНИТЕ

Согласно програмските активности предвидени во Програмата за рана детекција на малигните заболувања, Одделот ќе спроведува кампања, подготвува пропаганден материјал, изготвува квартални извештаи со прибрани и обработени податоци за направените ПАП тестирања, како и рано откриените случаи на преканцерозни или канцерозни болести. Извештаите ќе се доставуваат до МЗ, а на крајот на годината ќе се изготви годишен извештај за вкупниот број на направени превентивни тестирања, опфатот на граѓаните, најдените патолошки состојби и исплатливоста на скринингот.

Индикатор:
Рок на изготвување:

Изготвени квартални и годишен извештај
квартално

3. СКРИНИНГ НА КАРЦИНОМ НА ДОЈКА

Целта на програмата е намалување на морбидитетот и морталитетот на жените во РСМ од рак на дојка. Одделот ќе спроведува кампања, подготвува пропаганден материјал, изработува квартални извештаи со прибрани и обработени податоци за направените мамографски прегледи, како и рано откриените случаи на преканцерозни или канцерозни промени. Извештаите ќе се доставуваат до МЗ, а на крајот на годината ќе се изготви годишен извештај за вкупниот број на направени превентивни прегледи, опфатот на жените, најдените патолошки состојби и исплатливоста на скринингот.

Индикатор:
Рок на изготвување:

Изготвени квартални и годишен извештај
квартално

4. СКРИНИНГ НА КАРЦИНОМ НА ПРОСТАТА

Целта на програмата е намалување на морбидитетот и морталитетот од рак на простата. Одделот ќе спроведува кампања и ќе подготвува пропаганден материјал, кој ќе го промовира по повод месецот ноември – месец на машкото здравје.

Индикатор:
Рок на изготвување:

Изготвен извештај
четврт квартал 2020

IV. РЕАЛИЗАЦИЈА НА ПРОГРАМАТА ЗА СИСТЕМАТСКИ ПРЕГЛЕДИ НА УЧИЛИШНИ ДЕЦА И МЛАДИНА ВО 2021

- ИЗВЕШТАЈ ЗА ОСТВАРУВАЊЕ НА ПРОГРАМАТА ЗА СИСТЕМАТСКИ ПРЕГЛЕДИ НА УЧЕНИЦИ И СТУДЕНТИ ВО РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА ЗА 2020/2021 ГОДИНА

Овој Извештај има за цел да ја прикаже реализацијата на целите, содржините и обемот на извршените активности предвидени со Програмата за систематски прегледи на учениците и студентите за 2020 година. Согласно Програмата, систематските прегледи ќе се извршуваат во зависност од возраста на учениците и студентите и тоа: во основното образование во I, III, V и VII одделение, во средното образование во I и IV година и во високото образование во првата година. Во Извештајот ќе се прикаже:

- обемот на извршени систематски прегледи на ученици и студенти во Република Северна Македонија во 2020/2021 година и тоа посебно за ученици во основни училишта, ученици во средни училишта и студенти
- содржината на извршени систематски прегледи на ученици и студенти
- утврдени патолошки состојби при извршени систематски прегледи на ученици и студенти.

Извештајот ќе се изготви врз основа на добиените збирни извештаи за извршени систематски прегледи.

Индикатор:

Рок на изготвување:

Изготвен извештај

четврт квартал 2021

V. ВОНПРОГРАМСКИ АКТИВНОСТИ

1. Едукативна дејност-одржување на приправнички стаж за стоматолози
2. Спроведување на проектни активности
3. Соработка со организации на УН, Државен завод за статистика, граѓански сектор во делот на социјално-медицинската дејност
4. Соработка со државни и јавни институции во делот на промоцијата на здравјето и превенција на болести
5. Соработка со мас медиуми во организација на кампањи, акции и сл.
6. Учество во наставна дејност на Медицинскиот и Стоматолошкиот факултет при УКИМ.
7. Мислења, информации и податоци на барање на министерствата за здравство, труд и социјална политика, образование и наука и др.
8. Учество на стручни домашни и меѓународни настани со цел за едукација и доедукација на кадарот, и др.

Раководител,

Проф. д-р Елена Косевска